

УДК: 009 (082)

Гуманітарні проблеми становлення сучасного фахівця: Матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції 29-31 березня 2006 р.: В 3 т. – Т. 1 / За заг. ред. А.Г.Гудманяна, О.В.Петренка. – К.: НАУ, 2006. – 304 с.

Містить матеріали щорічної науково-практичної конференції з проблем гуманітарної освіти в вищих навчальних закладах галузевого спрямування. У том 1 увійшли матеріали доповідей за науково-практичними напрямками „Наука і вища освіта в інформаційному суспільстві (філософський аспект)”, „Інноваційні технології навчання в профільному ВНЗ”, „Психологія професійної самореалізації особистості”, „Соціологія”, „Історія”, „Політологія”.

Організаційний комітет

Голова оргкомітету:

проф. **А.Г. Гудманян**, директор Гуманітарного інституту
Національного авіаційного університету

Заступник голови оргкомітету:

доц. **О.В. Петренко**, заступник директора Гуманітарного інституту
НАУ

Члени оргкомітету:

проф. **О.М. Акмалдінова**

доц. **Т.О. Вакуленко**

проф. **Л.Г. Дротянко**

доц. **О.М. Захарчук**

проф. **С.С. Кіраль**

проф. **Е.В. Лузік**

проф. **М.В. Луцюк**

проф. **Т.І. Люріна**

проф. **М.М. Мокляк**

проф. **О.П. Полисасв**

доц. **О.Г. Шостак**

проф. **Я.В. Януш**

*Рекомендовано до друку вченою радою Гуманітарного інституту
(Протокол №7 від 23 березня 2006 р.)*

© Національний авіаційний
університет, 2006

НАУКА І ВИЩА ОСВІТА В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ (ФІЛОСОФСЬКИЙ АСПЕКТ)

Любовь Дротянко

д. филос. н., профессор, г. Киев

Валентин Оноприенко

д. филос. н., профессор, г. Киев

Наука для образования в информационном обществе

Термин «*информационное общество*» ничего не говорит об уровне доступности *научной информации* для широкой общественности, а тем более о доступности ее получения посредством высшего образования. Последнее лежит не в плоскости наличия самой информации и ее количества в обществе, а в плоскости наличествующего в определенной стране господствующего экономического уклада, и в частности соотношения доли государственных и частных высших учебных заведений. Термин «*информационное общество*» обозначает лишь существующий уровень развития средств коммуникации, информационных технологий, а также возможности быстрой передачи, получения и обработки большого объема информации в короткие сроки для ее широкого использования в большинстве сфер общественной жизни. Понимаемое таким образом информационное общество требует от своих членов усвоения новейших научных знаний в области информатики, информационных и компьютерных технологий, а также умений и навыков приращения с их помощью новых знаний в других областях науки.

Указанные задачи выполнимы лишь в рамках системы «наука – образование», где под составляющей «образование» будем понимать систему высшего образования, ибо именно в ней, как известно, происходит процесс подготовки специалистов для различных отраслей экономики, социальной сферы, духовной культуры.

ПСИХОЛОГІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ

Любов Помиткіна

к. психол. н., доцент, м. Київ

Психологічні особливості духовної самореалізації у професійному середовищі

Усвідомлення процесу становлення української державності потребує глибокого осмислення перетворень у системі державної освіти, одним з актуальних завдань якої стоїть проблема формування високодуховних гармонійно розвинених спеціалістів.

Поряд з оволодінням необхідними знаннями для студентів актуальною залишається проблема особистісної та професійної самореалізації. Як відомо, ефективність засвоєння досить великої кількості необхідних знань людиною залежить від усвідомлення нею їх необхідності. Процес навчання повинен стати для майбутнього фахівця внутрішньою потребою і підкріплюватися позитивною мотивацією. Такими мотивами можуть стати пізнання себе, пізнання інших, регуляція поведінки, розкриття свого творчого потенціалу, прагнення до самовдосконалення та самореалізації, до гармонійності.

У зв'язку з цим, у процесі професійної підготовки слід зважати як на надання необхідних знань так і на розвиток особистісної конгруентності студентської молоді, на формування психологічної культури, створення умов реалізації духовного потенціалу майбутніх фахівців. З погляду на це, доцільним бачиться введення в навчальний процес курсу "Психологічні особливості духовної самореалізації у професійному середовищі".

Основна мета курсу "Психологічні особливості духовної самореалізації у професійному середовищі" полягає у формуванні уявлень студентів про психологічні аспекти духовності, духовні смисли, цінності, розкритті

філософсько-психологічних закономірностей процесу духовного зростання особистості, оволодінні слухачами психолого-педагогічною технологією, спрямованою на забезпечення процесу духовного розвитку особистості студента в умовах вищого навчального закладу.

Шляхи реалізації програми курсу складаються в систему науково обґрунтованих теоретичних та практичних заходів, які сприяють формуванню та розвитку уявлень слухачів щодо процесу духовного зростання особистості. В ході лекційних та практичних занять слухачі приймають участь у самодіагностиці показників особистісного і, зокрема, духовного розвитку, рольових іграх, комунікативних тренінгах, семінарах, залучаються до створення творчих проєктів, театралізованих свят.

Ефективність впровадження означеного курсу певною мірою залежить від особистості викладача, його духовного потенціалу та професійної обізнаності, а також матеріально-технічного забезпечення закладу, зокрема, можливості перегляду тематичних відеоматеріалів, прослуховування аудіозаписів тощо.

Програма курсу "Психологічні особливості духовної самореалізації у професійному середовищі" розрахована на 50 годин. Її апробація здійснювалася в Інституті післядипломної освіти педагогічних кадрів м. Києва. Слухачі курсів підвищення кваліфікації (керівні педагогічні кадри, методисти та вчителі) схвально оцінили курс. У своїх відгуках вони відмітили, що його вивчення сприяло розкриттю нових можливостей забезпечення процесу духовного розвитку особистості та висловили своє бажання впровадити його елементи на практиці у навчальних закладах своїх регіонів.

Отже, вивчення закономірностей духовного розвитку та самореалізації особистості є необхідним компонентом підготовки майбутнього професіонала. Саме реалізація духовних цілей може стати ключовим резервом життєвих сил у діяльності в надзвичайних ситуаціях.

Узагальнюючи вищесказане, бачиться необхідним включати у підготовку молодих фахівців необхідні знання та навички щодо духовної самореалізації особистості у професійному середовищі.